

Gwiazdka przy numerze kolejnym oznacza, że dany dokument znajduje się w bibliotece CIOP.

MASZyny I URZĄDZENIA PRZEMYSŁOWE

39* 621.314.212-7:621.316.54.064.25: CIOP
:621.315.615.2

Nyssens A.: **Oleje do transformatorów i wyłączników oraz konserwacja aparatury wysokiego napięcia.** „Les huiles pour transformateurs et disjoncteurs et l'entretien des appareils à haute tension”. P a c t, Bruxelles, dwumies., Nr 5, wrzes.-paźdz. 52, s. 341; A4, 2,5 str., 1 rys.

Stan transformatorów i wyłączników olejowych oraz długotrwałość ich pracy zależy w znacznej mierze od: 1) rodzaju stosowanego oleju, 2) częstotliwości uzupełniania i regeneracji oleju, pozwalających utrzymać jego jakość na prawie stałym poziomie. Artykuł podaje wymagania, jakim powinien odpowiadać olej, a także opisuje proces jego starzenia się. Zawiera również praktyczne wskazówki prawidłowej konserwacji i eksploatacji transformatorów i wyłączników.

40* 621.315.015:614.84:621.3.064.2 CIOP

Rossnagel W. E.: **Nowoczesna technika zwalczania pożarów urządzeń elektrycznych.** „Modern techniques for fighting electrical fires”. N a t i o n . S a f e t y N e w s, Chicago, t. 65, Nr 6, czerw. 52, s. 22; A4, 2,5 str., 1 fot., 1 rys., 1 tabl.

W artykule omówiono napięcia występujące na przewodach elektrycznej sieci zasilającej. Autor jest przeciwny wyłączeniu całej elektrycznej instalacji na terenie fabryki objętej pożarem, gdyż może to wpłynąć niekorzystnie na zaopatrzenie w wodę przeciwpożarową. W artykule podano szereg wytycznych, dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa przy gaszeniu pożarów urządzeń elektrycznych. Autor kładzie szczególny nacisk na zachowanie odpowiedniej odległości między płonącym urządzeniem elektrycznym a urządzeniem gaśniczym. Odległość ta jest uzależniona od napięcia, pod jakim znajduje się płonące urządzenie.

41* 614.825:621.3.014.3:621.315.3.052.33:621.316.5 CIOP

Briffaux J., Steenkiste van R.: **Zabezpieczenie sieci elektrycznych niskiego napięcia.** „La sécurité dans les réseaux électrique à basse tension”. P a c t Bruxelles, dwumies., Nr 5, wrzes.-paźdz. 52, s. 336; A4, 4,7 str., 3 rys., 6 wykr.

W celu uniknięcia niebezpieczeństw: porażenia prądem, zwarcia, pożaru i wybuchu przy sieci z izolowanym przewodem zerowym, autor zaleca aparaturę wyłączeniową konstrukcji belgijskiej (ACEC). Podano schemat działania aparatu i zakresy działania w zależności od przeznaczenia, jak również metodę obliczania prądu przepływającego przez ciało ludzkie przy zetknięciu się z jedną fazą sieci o izolowanym przewodzie zerowym.

42* 537.22:621-2:614.83/.84:628.511: CIOP
:621.316.9:621.384.2

Eliminacja elektryczności statycznej przy pomocy ciał radioaktywnych. „Elimination de l'électricité statique par radioactivité”. P a c t Bruxelles, dwumies., Nr 5, wrzes. paźdz. 52, s. 384; A4, 6 str., 2 poz. bibl.

Przy produkcji papieru, plastyków, tekstylii itp. na pewnych elementach maszyn gromadzą się znaczne ilości elektryczności statycznej. Ze względu na niebezpieczeństwo pożarów i wybuchów (zwłaszcza jeśli przy produkcji powstają pyły), stosuje się: 1) nawilżanie atmosfery otaczającej maszynę, 2) otaczanie punktów niebezpiecznych gazem obojętnym (niepalnym), 3) mechaniczne odprowadzanie elektryczności statycznej przy pomocy taśm zbiorczych. Artykuł podaje aparaturę i sposoby pomiarów ilości zbierającej się elektryczności statycznej, jako też sposoby zmniejszania lub całkowitego

odprowadzania ładunków elektrostatycznych przy pomocy aparatury opartej na działaniu ciał radioaktywnych.

43* 614.8-057:621.315:621.3.014.3:621.316, CIOP
57:621.316.923.2

Bezpieczeństwo pracy i zabezpieczenia instalacji elektrycznych niskiego napięcia. „Protection des installations électriques à basse tension et sécurité”. P a c t Bruxelles, dwumies., Nr 5, wrzes.-paźdz. 52, s. 382; A4, 2 str., 2 rys., 2 wykr.

Przewodniki przewodzące prąd elektryczny należy zabezpieczać przed skutkami zwarcia awaryjnego przy pomocy bezpieczników topikowych (korki) lub automatycznych wyłączników nadmiarowych. Autor analizuje zakres stosowania obu typów i zaleca jak najszybsze używanie wyłączników automatycznych zapewniających maximum bezpieczeństwa pracy przy instalacjach elektrycznych.

44* 621.935.2:634.982.614.8-057:614.895.5 CIOP

Przenośne mechaniczne piły taśmowe. „Portable power chain saws”. N a t i o n . S a f e t y N e w s, Chicago, mies., t. 65, Nr 6, czerw. 52, s. 34; A4, 6 str., 5 rys., 3 poz. bibl.

Po krótkiej analizie pracy i konstrukcji mechanicznych pił taśmowych omówiono kolejne czynności cięcia. Niebezpieczeństwa występujące przy każdej z tych czynności są dokładnie zanalizowane. Autor kładzie nacisk na właściwy transport pił na miejsce pracy i odpowiednie podcinanie drzew. Szczególne środki ostrożności należy stosować przy zwalaniu podciętych drzew oraz przeciąganiu kłód. Poruszono również zagadnienie niebezpieczeństwa pożarów, które mogą powstać od spalin silnika. Artykuł podaje wytyczne dotyczące ubrań ochronnych do pracy przy wyrobie lasów.

45* 699.844.001.4 CIOP

Leuszyn P. I.: **Wewnętrzna izolacja dźwiękowa konstrukcji budowlanych.** „Zwukoizolacja wnutriminowych stropitnych konstrukcij”. G i g i j e n a i S a n i t, mies., Nr 10, paźdz. 52, s. 12; B5, 4 str., 1 wykr.

Praktyka wykazała, że efekt działania wewnętrznej izolacji dźwiękowej ścian domów jest często mniejszy, niż to wynika z obliczeń. Wykonano doświadczenia, które wykazały, że odpowiednią izolację dźwiękową ścian pomieszczenia można obliczyć na podstawie wzoru empirycznego. Należy przy tym brać pod uwagę nie tylko siłę dźwięku, ale i częstotliwość drgań oraz warunki danego pomieszczenia.

46* 621.934.411-78:674.05 CIOP

Grafenauer W.: **Zabezpieczenie wahadłowej piły tarczowej.** „Kappsägenschutz”. S i c h e r e A r b e i t, Wien, R 5, Nr 2, 1952, s. 9; A4, 1 str., 1 rys.

Autor omawia krótko możliwość wypadku przy wahadłowej piły tarczowej dużego typu z automatycznym przesuwaniem drewna. Następnie podaje dwójaki sposób zapobiegania tym wypadkom, przy czym obydwaj zabezpieczenia powinny być stosowane jednocześnie. Artykuł zawiera opisy zabezpieczeń.

47* 621.934.22:614.8-057 CIOP

Zarling A.: **Przygotowanie pił tarczowych o wysokich prędkościach cięcia.** „Zurichtung von Kreissägen mit hohen Schnittgeschwindigkeiten”. H o l z i n d u s t r i e, Leipzig, mies., Nr 6, czerw. 52, s. 182; A4, 2 str., 1 rys., 1 tabl.

Artykuł jest tłumaczeniem rosyjskiej pracy zbiorowej pracowników Instytutu Techniki Drzewnej w Archan-gielsku. Po omówieniu zalet i korzyści stosowania wysokich szybkości cięcia pił tarczowych — zestawiono wszystkie prace przygotowawcze, jakie należy wykonać. Staranne przygotowanie tarcz jest jednym z warunków ich bezpiecznej pracy.

- 48* 621.91.07:621.923.66-78:628.83 CIOIP
Szefer S. S.: **Charakterystyka warunków pracy z punktu widzenia op przy anodowo-mechanicznym ostrzeniu narzędzi skrawających z płytkami z twardych stopów.** „Sanitarно-гигиеническая характеристика условий труда при анодно-механической заточке режущих инструментов с пластинками из твердых сплавов“. *Gigijena i Sanit.*, mies., Nr 10, październik 52, s. 22; B5, 4 str., 1 rys., 1 tabl.
- Wprowadzenie szybkościowej obróbki metali stworzyło konieczność zastosowania nowych sposobów ostrzenia narzędzi skrawających z płytkami z twardych stopów. Anodowo-mechaniczne ostrzenie tych narzędzi jest jedną z nowych metod, przy której jednak unosi się w powietrzu alkalia i iskry metalu. Autor omawia warunki pracy oraz wskazuje zabezpieczenia, które należy stosować: ochronne płaszcze przy tarczy, miejscową wentylację wyciągową i maksymalne przybliżenie dyszy podającej elektrolit do tarczy.
- 49 614.8-057:678.053-78 CIOIP
Bezpieczeństwo pracy przy kalandrach o pionowych walcach. „Dangers of vertical calender rolls“. *A c c i d e n t s*, lip. 51, s. 23.
- Zachowanie bezpieczeństwa pracy przy kalandrach o walcach pionowych jest poważnym zagadnieniem z powodu licznych wypadków. Autor omawia rodzaje osłon i opisuje konstrukcję osłony dla maszyn o małej średnicy walców. Artykuł zawiera opis i rysunek urządzenia zabezpieczającego. (Wg *Occup. Safety a Health* Nr 2, 1952).
- 50 621.316.9:628.511:614.84:677 CIOIP
Specyfikacje osłon do urządzeń elektrycznych w atmosferze zanieczyszczonej pyłem przedziałniczym. „Electrical enclosure specifications for lints atmospheres“. *T e x t*. *W l d.* wrzes. 51, s. 178.
- Po zbadaniu zagadnienia pożarów w przemyśle włókienniczym spowodowanych przez pył włókienniczy (szarpie) opracowano prowizoryczne normy budowy osłon do elektrycznej aparatury sterującej. Zasadą jest zabezpieczenie przed dostaniem się pyłu do wnętrza urządzenia i wydostaniem się ognia i iskrzy poza osłonę. Osłony te stosuje się do różnego rodzaju przełączników, wyłączników i rozruszników magnetycznych. (Wg *Occup. Safety a Health*, Nr 2, 1952).
- 50a* 669.58:614.824:546.815 CIOIP
Jakowlenko M. W.: **Polepszenie zdrowotnych warunków pracy przy cynkowaniu żelaza na gorąco.** „Ozdorowlenje usłowij truda pri gorjacej ocinkowkie železa“. *Gigijena i Sanit.* Moskwa, mies., Nr 8, sierpień 52, s. 46; B5, 1 str.
- Przy cynkowaniu stalowych przedmiotów przez zanurzenie ich w roztopionym cynku, w wyniku opisanych badań zalecane jest usunięcie łożyska, którym zazwyczaj jest wyłożone dno wanny. Proces technologiczny nie ulega pogorszeniu, natomiast zmniejsza się znacznie zawartość szkodliwych oparów łożyska w powietrzu nad wanną.

WENTYLACJA

- 51* 613.633:612.2.014.4:628.511:628.83: 621.639-784.432 CIOIP
Goenaga M.: **Zagadnienie wentylacji i usuwania pyłów.** „Les problèmes de ventilation et d'aspiration des poussières“. *P a c t*. *Bruxelles*, dwumies., Nr 5, wrzesień-październik 52, s. 347; A4, 8,5 str., 13 rys., 2 wykry.
- W artykule przeanalizowano wpływ pyłu i gazów na procesy fizjologiczne, szczególnie zaś na oddychanie. Opisano nowoskonstruowany aparat do pomiaru stopnia zapylenia powietrza. Autor omawia następnie sposoby uchwycenia pyłu i rozkład prędkości przepływu powietrza przy ssawce. Podaje charakterystykę najważniejszych filtrów powietrznych stosowanych we współczesnej technice wentylacyjnej. Przy określaniu sprawności urządzeń oczyszczających należy uwzględnić analizę granulometryczną pyłu, gdyż procentowe ujęcie sprawności nie daje pełnego obrazu stopnia oczyszczania powietrza z drobnych pyłów. Na zakończenie podkreślono duży postęp poczyniony w ostatnich latach w technice filtrowania powietrza.
- 51a* 628.511:622/47/ CIOIP
Torskiej P. N.: **Walka z pyłem kopalnianym.** „Bor'ba s rudnicznoj pylju“. *M i e t a ł l u r g i z d a t*, Moskwa, 1951, D, 296 str.
- Zestawienie najskuteczniejszych środków walki z pyłem kopalnianym wywołującym chorobę zawodową, pylicę. Opisano metodę zwilżania złoża wodą, sposoby uchwycenia pyłu z powietrza i wentylację przodków. Podano podstawy organizacji służby bezpieczeństwa przeciwpyłowego w przemyśle górniczym w ZSRR oraz najnowsze metody badania pyłów (optyczne, fotometryczne i elektromagnetyczne). Autor nie podkreśla dostatecznego znaczenia mechanizacji, jako jednego z podstawowych środków walki z zapyleniem w kopalniach. (Wg *Gigijena i Sanit.* Nr 8, 1952, s. 58).
- 52* 621-784.432:677.52:628.511:613.632/633 CIOIP
Karaczarow T. S., Woroncowa E. I.: **Sprawność filtrów z waty mineralnej.** „Effiektivnost' filterow iz mineralnoj waty“. *Gigijena i Sanit.* Moskwa, mies., Nr 6, czerwiec 52, s. 29; B5, 6 str., 2 wykry., 2 rys., 1 tabl.
- Opisano wyniki badań nad zastosowaniem filtrów z waty mineralnej z domieszką bitumiczną, służących do oczyszczania powietrza z toksycznych pyłów związków magnezu i fluoru, które wytwarzają się podczas elektrycznego spawania. Podano charakterystykę tych filtrów. Zastosowanie filtru mineralnego pozwala na uzyskanie 4—8-krotnej oszczędności w zużyciu paliwa do ogrzewania świeżego powietrza. Wadą filtru jest krótki okres eksploatacji (12 — 24 godz.) ze względu na szybki wzrost jego oporu.
- 53* 546.816-31:613.633:621-784.432:621.355/356: :628.511 CIOIP
Usuwanie łożyska z powietrza. „Keeping lead out of the air“. *N a t i o n*. *S a f e t y* *N e w s*, Chicago, mies., t. 65, Nr 6, czerwiec 52, s. 44; A4, 1,5 str., 4 fot.
- Pył i para tlenku łożyska stanowią od dawna bardzo poważny problem ochrony pracy w fabrykach akumulatorów. W artykule opisano nowoczesną instalację odpylającą w jednym z zakładów. Została ona oparta na całkowitym zhermetyzowaniu zarówno maszyn do cięcia płyt z łożyska jak i pieców do stapiania. Transporter doprowadzający obrzynki spod maszyn do pieców jest również obudowany i wentylowany. Powietrze wydmuchiwane uprzednio oczyszcza się w filtrze tkaninowym, przy czym tkaninę należy dobrać stosownie do charakterystyki pyłu.

SZKODLIWOŚCI CHEMICZNE

- 54* 615.778:615.9:614.449.331.86 CIOIP
Champion E.: **Śmierć zarazie (toksyczność środków owadobójczych).** „Death to pests“. *N a t i o n* *S a f e t y* *N e w s*, Chicago, mies., t. 65, Nr 6, czerwiec 52, s. 30; A4, 4 str., 4 fot.
- Wszystkie środki owadobójcze są toksyczne, należy więc tak je dozować, aby nie były szkodliwe dla zdrowia. W artykule omówiono poszczególne rodzaje preparatów: kontaktowe, rozpylane w całym pomieszczeniu, rozpylane na ściśle określonym miejscu, powierzchniowe, dymne itd. Autor wymienia zalety i wady każdego z omawianych preparatów oraz zakres i sposoby ich stosowania. W zakończeniu omawia sposoby składowania środków owadobójczych oraz sprawę wyszkolenia personelu przeprowadzającego dezynsekcję zakładów pracy.
- 55 541.697:615.9:679.5 CIOIP
Lefaux R.: **Toksykologia mas plastycznych i związków wielkocząsteczkowych.** „Toxicologie des matières plastiques et des composés macromoléculaires“. Paris, 1952, D, A5, 140 str.
- Autor omawia charakter i własności wysokich polimerów, np. polietylenu, porównując je z wysokimi polimerami biologicznymi, np. z proteidami. Twierdzi, że na ogół polimery syntetyczne używane w przemyśle mas plastycznych nie są szkodliwe, o ile nie zawierają plastifikatorów, szczególnie fosforanu artotrójkretylu, który jest wyraźnie toksyczny. Poza tym autor omawia toksyczność różnego rodzaju mas plastycznych oraz ich składników, a także podaje wykaz plastifikatorów uważanych za nieszkodliwe. (Wg *Travail et Sécurité*, Nr 5, 1952, s. 156).

56* 543.661.78:546.49:648.28:687.15/17 CIOPI
Zitkova A. S., Bulyczewa A. I., Mielnikowa P. A.: **Sposób usuwania związków rtęciowo-organicznych z ubrań roboczych.** „Mietod oczistki spieciodieżdy ot rtutno-organicznych sojedinenij“. *Gigijena i Sanit. mies.*, Nr 10, październik 52, s. 31; B5, 2 str.

Związki rtęciowo-organiczne mają obecnie duże zastosowanie w przemyśle. Autor podaje sposób oznaczania związków rtęciowo-organicznych w tkaninie oraz metody usuwania ich z ubrań roboczych. Szczegółowo omówiono kilka sposobów oczyszczania odzieży roboczej z dwuetylu rtęci, rtęci metalicznej i innych chemikali.

MEDYCyna PRACY

57* 616.24-003.656.67-07:622.233.3.057.8:622.42/44 CIOPI
Smielanskij Z. B.: **Wyniki prac w profilaktyce krzemicy.** „Itogi raboty po profilaktike silikoza“. *Gigijena i Sanit. mies.*, Nr 10, październik 52, s. 16; B5, 5,5 str.

Autor omawia wyniki walki z krzemicą w przemyśle górniczym, które zostały podane na wszechzwiązkowej naradzie w czerwcu 1952 r. Ustalono, że duże znaczenie w walce z krzemicą posiada rozpoznanie choroby w początkowym jej stadium i w tym celu należy odpowiednio zorganizować badania lekarskie. Omówiono różne środki do zwalczania zapylenia powietrza w kopalniach, jak wentylację, mokre sposoby wiercenia itd. jako racjonalne sposoby zapobiegania pylicy.

58 668.7:613.632:616.5.006.46:628.5 CIOPI
Danieckaja O. Ł.: **Próba usunięcia rakotwórczego działania łupkowej smoły komorowej.** „Opyt diekancero-gienizacji slancewoj kamiernoj smoły“. *Gigijena i Sanit. mies.*, Nr 10, październik 52, s. 26; B5, 5 str., 3 rys., 2 wykr., 1 tabl.

Autor podaje doświadczenia wykonywane celem usunięcia szkodliwego działania łupkowej smoły komorowej na skórę. Pod wpływem tej substancji powstają na skórze rakowate opuchliny. Przez zastosowanie fizyko-chemicznych sposobów obróbki smoły starano się usunąć jej szkodliwe działanie. Przez naświetlanie promieniami ultrafioletowymi zmniejszono działanie rakotwórcze smoły o 45%, przez aerację o 57%, przez acetylowanie o 43,3% i przez sulfonowanie o 82,3%. Badania szkodliwości smoły na skórę wykonywane były na białych myszach.

59* 621.384.4:621.325.5:628.94 CIOPI
Gałanin N. F.: **Uzasadnienie normowania ultrafioletowego strumienia świetlnego w sztucznych źródłach promieniowania z punktu widzenia higieny.** „Gigijeniceskije obosnowanija normirowanija ultrafioletowowo potoka iskusstwiennych istocznikow izluczenija“. *Gigijena i Sanit. mies.*, Nr 8, sierpień 52, s. 22; B5, 5 str., 2 wykr., 1 tabl.

Przytoczone wyniki badań wykazują niedostateczne dla zdrowia ludzkiego naturalne promieniowanie ultrafioletowe w zimowym i jesiennym okresie roku. Autor zaleca stosowanie lamp wysyłających promienie ultrafioletowe o długości 315—400 mμ, o intensywności promieniowania 0,0059—0,008 mcal/cm²/min. Warunki te spełniają lampy ze spiralnymi wolframowymi elektrodami pokrytymi tlenkiem baru i umieszczonymi w szklanej rurce z parami rtęci oraz argonu.

60* 536.12:612.014.4:614.871:628.81 CIOPI
Wietoszkina S. I.: **Oziębienie organizmu człowieka w zależności od pionowego rozkładu temperatur w pomieszczeniach.** „Ochłazdienie organizma czelowieka w zawisimosti ot wiertikalnych tiempieraturnych pieriepadow wozdusznoj sriedy w żiliszcze“. *Gigijena i Sanit. mies.*, Nr 8, sierpień 52, s. 17; B5, 5 str., 4 wykr., 1 tabl.

Praca eksperymentalna. Badano oziębienie palców stopy, reakcję błony śluzowej nosa i samopoczucie człowieka przy różnym pionowym rozkładzie temperatur. We wnioskach autor ustala, że przy normalnej temperaturze pomieszczenia, w przypadku pracy siedzącej — różnice temperatur powietrza na wysokości 1,5 m od podłogi i przy podłodze ze względów zdrowotnych nie mogą przekraczać 3°. Wyniki badań powinny być uwzględnione przy projektowaniu budynków i urządzeń do ogrzewania.

61* 616-057-099:661.851:545.82:612.49 CIOPI
Pernis B.: **O obecności i znaczeniu ołowiu w płynie mózgowo-rdzeniowym.** „Sulla presenza e sul significato del piombo nel liquor“. *M e d. L a v o r o*, Milano, mies., t. 43, Nr 6—7, czerw.-lip. 52, s. 251; B5, 8 str., 2 tabl., 23 poz. bibl.

Autor badał metodą polarograficzną i spektrograficzną zawartość ołowiu w płynie mózgowo-rdzeniowym u osób zdrowych i zatrutych ołowiem. Stwierdzono, że u osób zdrowych ilość ołowiu na ogół nie przekracza 18 mikrogramów na 100 cm³ płynu. W przypadkach zatrucia ołowiem, gdy nie został zaatakowany centralny układ nerwowy, poziom ołowiu w płynie mózgowo-rdzeniowym nie różnił się od poziomu stwierdzonego u osób zdrowych. Odwrotnie było w przypadku ostrej encephalopathiae saturninae, gdy poziom ołowiu w płynie mózgowo-rdzeniowym okazał się znacznie wyższy i utrzymywał się długo po ustąpieniu objawów nerwowych.

62* 547.963.4:612.11:614.8-086.4 CIOPI
616-057:661.851

Renzi De S.; Ricciardi-Pollini R.: **O stosowaniu seroalbuminy w tabletkach keratynizowanych jako ochrony przed zatruciem ołowiem.** „Sull'impiego di sieroalbumine in compresse cheratinizzate nella prevenzione delle intossicazioni da piombo“. *M e d. L a v o r o*, Milano, mies., t. 43, Nr 6—7, czerw.-lip. 52, s. 276; B5, 1,6 str.

Autorzy proponują stosowanie proteiny krwi w tabletkach keratynizowanych zamiast mleka w celu ochrony przed zatruciem ołowiem. Założenia teoretyczne oparte na bazie doświadczalnej dały już pierwsze wyniki praktyczne.

63* 539.16:542.1:613.64:614.8-086.54 CIOPI
Gnaud P.: **Ochrona przed działaniem substancji promieniotwórczych.** „La protection contre les radioéléments“. Paris, 1951, Dunod, D, 88 str.

Pierwsza część książki zawiera krótki opis promieniowania jonizującego oraz jego skutki (fizyczne i biologiczne). Podano własności 19 głównych izotopów, maksymalne dawki promieniowania. Autor omawia budowę i urządzenia laboratoriów, stosujących izotopy radioaktywne, odkażania urządzeń laboratoryjnych i ubrań oraz badania i pomoc lekarską. Książka zawiera szereg ilustracji i diagramów. (Wg Occup. Safety a. Health Nr 2, 1952).

OGÓLNE

64* 628.9:621.327.42/43 CIOPI
Didonna F.: **Nowoczesne sposoby oświetlenia stanowisk roboczych.** „Moderni sistemi di illuminazione negli ambienti di lavoro“. Roma 1952, D, A5, 131 str.

W wydawnictwie poświęconym oświetleniu jarzeniowemu i fluoryzującemu omówione zostały badania nad warunkami jego zastosowania oraz metody usunięcia wad technicznych. Zarzuty stawiane temu systemowi oświetlenia są raczej wynikiem braku przyzwyczajenia. (Wg Travail et Sécurité, Nr 5, 1952, s. 157).

65* 614.871:614.895.5:677.21 CIOPI
Migaj K. W.: **Odzież ochronna zabezpieczająca człowieka przed niskimi temperaturami powietrza.** „Spieciodieżda dla zaszczyty czelowieka ot nizkich tiempieratur wozducha“. *Gigijena i Sanit. mies.*, Nr 6, czerwiec 52, s. 23; B5, 5 str., 3 wykr., 1 tabl.

Podano wyniki badań nad właściwościami izolacyjnymi futer, waty i siatek bawełnianych. Zalecane jest używanie specjalnych ubrań ochronnych przy pracy w niskich temperaturach powietrza. Ubrania te są wykonane z siatki bawełnianej o oczkach 10 x 10 mm, z nici grubości 0,6 mm w warstwie 3 mm. Odzież tego typu jest tańsza i praktyczniejsza od stosowanych dotychczas powszechnie ubrań wataowanych. Osiągniętymi wynikami powinien się zainteresować przemysł włókienniczy.

66* 663.67:621.588:331.875 CIOPI
Bobkow W.: **Mechanizacja prac przy wyrębie i załadunku lodu.** „Miechanizacija otbojnych i pogruzocznych rabot na punktach zagotowki lda“. *Ch o ł o d*. T i e c h n. Moskwa, kwart., t. 29, Nr 3, lip.-wrzes. 52, s. 20; A4, 3,5 str., 1 fot.

Autor omawia sposoby zmechanizowania prac przy wyrębie i załadunku lodu naturalnego. Przy pomocy

stosunkowo prostych i tanich narzędzi i urządzeń stosowanych w innych gałęziach przemysłu (młoty pneumatyczne, świdy elektryczne, przenośniki i inne) można zmechanizować najbardziej uciążliwe i pracochłonne czynności. Zwiększa się przez to wydajność pracy i zaoszczędza się siłę roboczą.

- 67* 614.8-057:331.86 CIOP
 Deffarge F.: **Zardzewiały gwoździ, zapomniany oskard czynią często więcej zła niż dźwig lub buldożer.** „Un clou rouillé, une pioche oubliée font souvent plus de mal qu'une grue ou un bulldozer“. *Travail et Sécurité*. Paris, mies., Nr 5, maj 52, s. 138; A4, 2 str., 1 rys.

Autor podaje kilka przykładów wypadków przy pracy pod ziemią, twierdząc, że głównym ich powodem są: niedbalstwo i nieuwaga. W przypadkach gdy praca jest trudna i niebezpieczna, np. praca elektryków, a robotnik pracuje ostrożnie — wypadki się nie zdarzają. Autor podkreśla konieczność szkolenia robotników w zakresie ochrony pracy.

- 68* 614.8-057:31:331.82 CIOP
 Schmalz H.: **Statystyka wypadków drogowskazem dla technika op.** „Die Unfallstatistik ein Wegweiser für die Arbeit des Sicherheitstechnikers“. *Sichere Arbeit*, Wien, R 5, Nr 3, 1952, s. 1; A4, 2,2 str., 2 rys.

Na wstępie autor określa cele i zadania statystyki wypadkowej oraz wyjaśnia, jak należy ją prowadzić i kiedy prowadzenie jej jest celowe. Następnie wskazuje na konieczność zastosowania porównawczych parametrów statystycznych. Na zakończenie autor podaje interesujące zestawienie subiektywnych przyczyn powstawania wypadków.

- 69* 769.9.001.4:614.801.5 CIOP
 Keffner K.: **Ocena plakatów ochrony pracy.** „Testung von Unfallverhütungspaketen“. *Sichere Arbeit*, Wien, R 5, Nr 3, 1952, s. 5; A4, 2,7 str., 5 rys.

Artykuł podaje metodę uzyskania bezstronnej oceny plakatu ochrony pracy oraz opis konkretnych badań psychologicznych przeprowadzanych w związku z 5 różnymi plakatami. Następnie autor omawia wady i zalety każdego z tych plakatów, biorąc pod uwagę procentowość zainteresowania się plakatem w zakładzie pracy oraz stopień zapamiętania jego szczegółów przez pracowników. Z przeprowadzonych badań autor wysuwa szereg wniosków dla projektantów plakatów z zakresu op.

- 70* 331.874:608:639.222.081.1 CIOP
 Macura D. S., Jurkawiczjus W. J.: **Współpraca pracowników naukowych z rybakami.** „Sodruzestvo naucznych rabotników s rybakami“. *Rybn. Choz. Moskwa*, mies., t. 28, Nr 9, wrzes. 52, s. 45; A4, 1,5 str.

Autorzy omawiają współpracę naukowców z rybakami przy stosowaniu niewodów do połowów śledzia bałtyckiego. Wszelchstronne opracowanie zagadnienia umożliwiło skonstruowanie nowego narzędzia połowowego, które jest odporne na sztormy, a jednocześnie łatwe i nie wymagające wysiłku fizycznego przy obsłudze. Przyczyniło się to w znacznym stopniu do zwiększenia wydajności pracy.

- 71* 331.876.2:608.002.5:639.38 CIOP
 Kaniewskij P. W.: **Przodujące metody pracy stachanowców zakładów Azowsko-Kubańskiego Państwowego Ryb-**

nego Trustu. „Pieredowyje metody raboty stachanowcow Azowo-Kubanskowo Gosrybtresta“ *Rybn. Choz. Moskwa*, mies., t. 28, Nr 9, wrzes. 52, s. 42; A4, 3,5 str.

Autor analizuje szereg usprawnień dokonanych przez pracowników zakładów przemysłu rybnego, które w znacznym stopniu zwiększyły wydajność pracy, podniosły jakość produkcji, oszczędność surowca i materiałów pomocniczych. W wielu wypadkach została całkowicie wyeliminowana praca ręczna, szczególnie przy pracach przeładunkowych i transportowych oraz przy innych uciążliwych i pracochłonnych czynnościach. Większość z omawianych w artykule usprawnień może być wykonana sposobem gospodarczym.

- 72* 331.94/437:331.881.3/061.3/ CIOP
 Nowe wytyczne pracy dla Komisji Ochrony i Bezpieczeństwa Pracy. „Nové smernice pro práci komisí ochrany a bezpečnosti práce“. *Bezpečnost. Hyg. Praha*, mies., Nr 6, czerw. 52, s. 177; A5, 2 str.

Inspekcję pracy w Czechosłowacji przejęły w styczniu rb. organizacje zawodowe. Dla ułatwienia i usprawnienia inspekcji powołano do życia w warsztatach i zakładach pracy komisje ochrony i bezpieczeństwa pracy, mające zadania wychowawcze i kontrolne w dziedzinie bhp. Czynności komisji zostały ustalone w r. 1950. Ostatnio opracowano dla warsztatowych i zakładowych komisji inspekcji pracy nowe wytyczne, które obejmują trzy działy: 1) organizację komisji, 2) działalność komisji, 3) regulamin komisji.

- 73* 666.3./7:613.632/.633:614.8-057:331.875 CIOP
 Meyer H.: **Zapobieganie wypadkom i wskazówki zmierzające do zapewnienia higienicznych warunków pracy w przemyśle ceramicznym.** „De la prévention des accidents du travail et des mesures propres à assurer l'hygiène dans les industries céramiques“. *Pact Bruxelles*, dwumies., Nr 5, wrzes.-paźdz. 52, s. 330; A4, 6 str., 13 rys.

Pobieżny przegląd stosowanych surowców i metod produkcji w ceramice artystycznej, domowej, przemysłowej i budowlanej. W toku produkcji występują 2 szkliwości: związki chemiczne ołowiu (przy glazurowaniu i malowaniu) powodujące ołowicę i pyły zawierające krzemionkę, które wywołują krzemicę. Autor rozpatruje środki zapobiegawcze, głównie mechanizację i hermetyzację procesu produkcji, przy zachowaniu higieny osobistej robotników (częste mycie rąk, kąpiel, izolacja pomieszczeń socjalnych itp.).

- 74* 628.2:628.513:621.384.4:612.86 CIOP
 Summer W.: **Deodoryzacja powietrza promieniami ultrafioletowymi.** „Ultra-violet deoderisation of air“. *Jour. of Inst. of Heat. and Vent. Engineers*. London, mies., t. 19, Nr 195; list. 1951, s. 327; B5, 24 str., 1 fot., 6 rys., 7 tabl., 14 poz. bibl.

Po omówieniu chemicznego i fizjologicznego aspektu zapachu, autor stwierdza, że z 4 znanych metod usuwania zapachu jedynie deodoryzacja promieniami ultrafioletowymi może być stosowana powszechnie i daje dobre wyniki. Niezależnie od działania odwanającego, promienie ultrafioletowe wpływają zabójczo na bakterie. W artykule podano wymagania stawiane aparaturze i instalacji deodoryzującej oraz podano sposoby jej przeliczenia i montażu. Przykłady instalacji założonych w fabrykach ilustrują omawiane zagadnienie.

Niniejszy Przegląd Dokumentacyjny zawiera jedynie część analiz dokumentacyjnych publikacji z zakresu ochrony pracy. Pełna dokumentacja ukazuje się w postaci kart dokumentacyjnych, wydawanych przez Centralny Instytut Dokumentacji Naukowo-Technicznej (Warszawa, Al. Niepodległości 188). CIDNT przyjmuje prenumeratę kart dokumentacyjnych, która może obejmować zarówno całą dokumentację naukowo-techniczną, jak działy lub poszczególne zagadnienia i tematy techniczne. Cena karty dokumentacyjnej wynosi w prenumeracie 10 groszy.

CIDNT wykonuje za zwrotem kosztów fotokopie i mikrofilmy publikacji objętych przeglądem dokumentacyjnym, jak i kartami dokumentacyjnymi.